

Lokalita Boč

společenstvo ptáků lokality

srpen 2009

RNDr. Oldřich Bušek

Doporučená citace : Bušek O. a kol.(2009) : Lokalita Boč – společenstvo ptáků lokality.Ms.

Úvod

Sledovaná lokalita (**Příl.1**) se nachází na levém břehu Ohře, západně a severně od obce Boč.

Je tvořena pestrout mozaikou biotopů, které vznikly spontánním zarůstáním v minulosti obhospodařovaných zemědělských pozemků – převážně pastvin. Aktuální vegetace lokality je dnes tvořena na cca 80% plochy vzrostlými, častou kompaktními porosty dřevin – stromů i keřů. Asi 20% rozlohy lokality dodnes pokrývá luční, i když do značné míry zruderalizovaná travinobylinná vegetace s druhy širokolistých teplomilných travníků, ale také pohánkových pastvin a lesních lemů.

V důsledku absence obhospodařování se ale stále větší mírou uplatňují vzrůstné, na živiny náročné druhy – ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), kerblík lesní (*Anthriscus sylvestris*), na vlhčích místech např. tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*).

Porosty dřevin tvoří mozaiku mladých stádií lesa (fytocenologicky blízkému dubohabřině) a porostů vysokých mezofilních křovin. Hlavními druhy porostů dřevin jsou (kromě malých zbytků výsadeb ovocných stromů) především javor babyka (*Acer campestre*), dub zimní (*Quercus petraea*), habr obecný (*Carpinus betulus*), třešeň ptačí (*Prunus avium*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Lokálně se přirozeně uplatňují i vzrostlé nálety pionýrských dřevin – především topol osika (*Populus tremula*). Hlavními druhy keřového patra jsou růže (*Rosa sp.*), slivoň trnka (*Prunus spinosus*) a hlohy (*Crataegus sp.*).

Společenstvo ptáků lokality bylo sledováno hlavně v měsících květnu – červnu, po jedné návštěvě také v dubnu a červenci.

Výsledky pozorování shrnuje tabulka lokalita Boč - ornitocenóza.

Vysvětlivky k tabulce:

HP – hnízdní pár

SO – zvláště chráněný, silně ohrožený druh dle vyhlášky 395/1992 Sb.

O – zvláště chráněný, ohrožený druh dle vyhlášky 395/1992 Sb.

Lokalita Boč – ornitocenóza			
Druh_cz	Druh_odb	Počet HP (odhad)	Pozn -
Budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>	7	
Cvrčilka říční	<i>Locustella fluviatilis</i>	5	ponechat porost tužebníku
Cvrčilka zelená	<i>Locustella naevia</i>	5	ponechat porost tužebníku
Červenka obecná	<i>Erithacus rubeculla</i>	10	
Dlask tlustozobý	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	5	
Drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>	12	
Holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>	3	
Hrdlička divoká	<i>Streptopelia turtur</i>	3	zachovat několik skupin vysokých porostů trnky
Jiřička obecná	<i>Delichon urbica</i>		jen zaletuje
Káně lesní	<i>Buteo buteo</i>		jen zaletuje
Kos černý	<i>Turdus merula</i>	10	
Krahujec obecný	<i>Accipiter nisus</i>		SO - jen zaletuje
Krutihlav obecný	<i>Jynx torquilla</i>	3	SO
Kukačka obecná	<i>Cuculus canorus</i>	2	
Linduška lesní	<i>Anthus trivialis</i>	12	
Mlynařík dlouhoocasý	<i>Aegithalos caudatus</i>	1	
Pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>	15	
Pěnice hnědokřídlá	<i>Sylvia communis</i>	15	
Pěnice pokřovní	<i>Sylvia curruca</i>	8	
Pěnice slavíková	<i>Sylvia borine</i>	10	
Pěnice vlašská	<i>Sylvia nisoria</i>	7	SO
Pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>	20	
Pěvuška modrá	<i>Prunella modularis</i>	10	
Poštolka obecná	<i>Falco tinnunculus</i>		jen zaletuje
Rákosník zpěvný	<i>Acrocephalus palustris</i>	2	ponechat vytipovaný porost tužebníku
Rorýs obecný	<i>Apus apus</i>		O - jen zaletuje
Sedmíhlásek hajní	<i>Hippolais icterina</i>	2	
Stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>	3	
Strakapoud malý	<i>Dendrocopos minor</i>	1	nekáčet vzrostlé souše olší (několik ex.)
Strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>	2	
Strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>	10	
Střizlák obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>	1	
Sýkora koňadra	<i>Parus major</i>	10	
Sýkora modřinka	<i>Parus caeruleus</i>	10	
Šoupálek dlouhoprstý	<i>Certhia familiaris</i>	5	
Špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>	8	
Ťuhák obecný	<i>Lanius collurio</i>	8	O - ponechat vytipované porosty trnin (růže, trnka)
Včelojed lesní	<i>Pernis apivorus</i>		SO - jen zaletuje
Vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>		jen zaletuje
Zvonek zelený	<i>Carduelis chloris</i>	5	
Zvonohlík zahradní	<i>Serinus serinus</i>	2	
Žluna zelená	<i>Picus viridis</i>	1	obnova osluněných travních porostů pro rozvoj mraveniště

Komentář k plánovanému projektu s ohledem na přítomné nebo zaletující druhy - předměty ochrany PO Doupovské hory :

Plochy hlavně mezofilních křovin (s prokázaným hnízdním výskytem pěníce vlašské) a údolního luhu – olšiny (hostící v území druhově nejbohatší společenstvo ptáků), které je třeba v průběhu realizace záměru v maximální možné míře šetřit ukazuje **Příl2** .

Včelojed lesní (*Pernis apivorus*) (předmět ochrany PO Doupovské hory) :

hnízdí pravděpodobně v širším okolí lokality, s jistotou u Damice;

odstranění kompaktních porostů křovin výrazně zlepší strukturu potravního biotopu druhu;

Žluna šedá (*Picus canus*) (předmět ochrany PO Doupovské hory) :

není vyloučen občasný, v minulosti zjištěný výskyt v lokalitě;

jistě hnízdí v bukových lesních porostech v okolí Boče, pastviny s výskytem travních mravenců jsou ale jejím preferovaným potravním biotopem;

stejně jako u strakapouda malého lze populaci žluny podpořit ponecháním některých souší, zvláště olše, event. stromových vrb

Komentář k dalším potenciálním druhům území - předměty ochrany PO Doupovské hory :

čáp černý (*Ciconia nigra*) – hnízdí v lesním porostu u obce Damice

Redukce dřevin na ploše nemůže populaci druhu v PO významně ovlivnit.

chřástal polní (*Crex crex*) – hnízdí v okolí Stráže n.O., jeho areál do lokality ale nezasahuje.

Redukce křovin a dřevin v rámci pozemků nemůže populaci druhu v PO významně ovlivnit.

výr velký (*Bubo bubo*) – hnízdění v lesních porostech údolí Ohře.

Pozemky mohou představovat potenciální potravní biotop, který nemůže být úpravami plochy devastován.

pochop rákosní (*Circus aeruginosus*) – v území se trvale nevyskytuje, populace PO nemůže být zásahem ovlivněna.

datel černý (*Dryocopus martius*), lejsek malý (*Ficedula parva*)

Lesní druhy, které lokalitu nenavštěvují ani přechodně. Populace druhů nemůžou být redukcí porostů dřevin na ploše významně negativně ovlivněny.

Ostatní pozorování :

Hvozdík svazčitý (*Dianthus armeria*) :

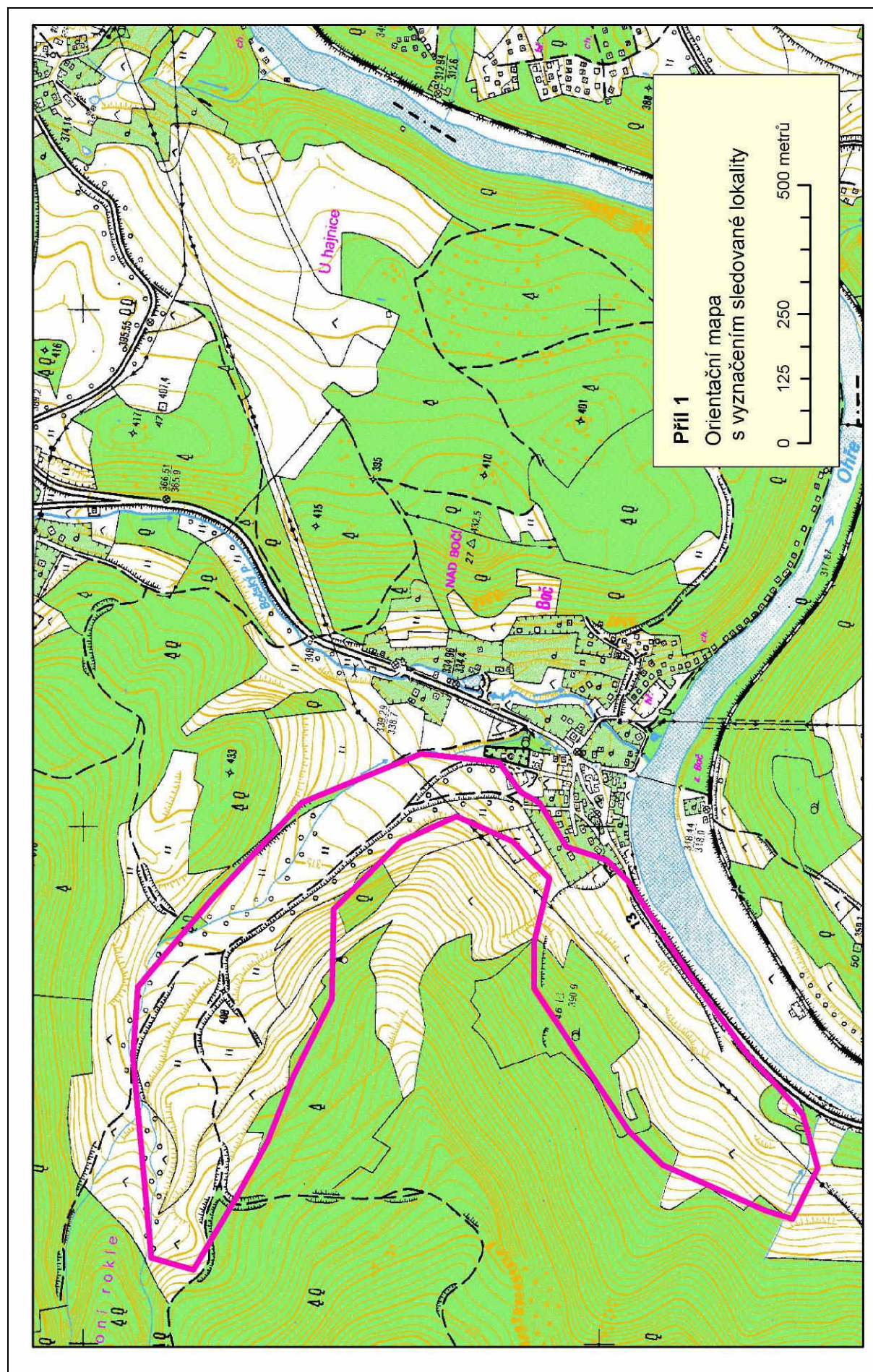
v Červeném seznamu cévnatých rostlin ČR uváděn mezi vzácnějšími taxony vyžadujícími pozornost (kategorie C4a) ;

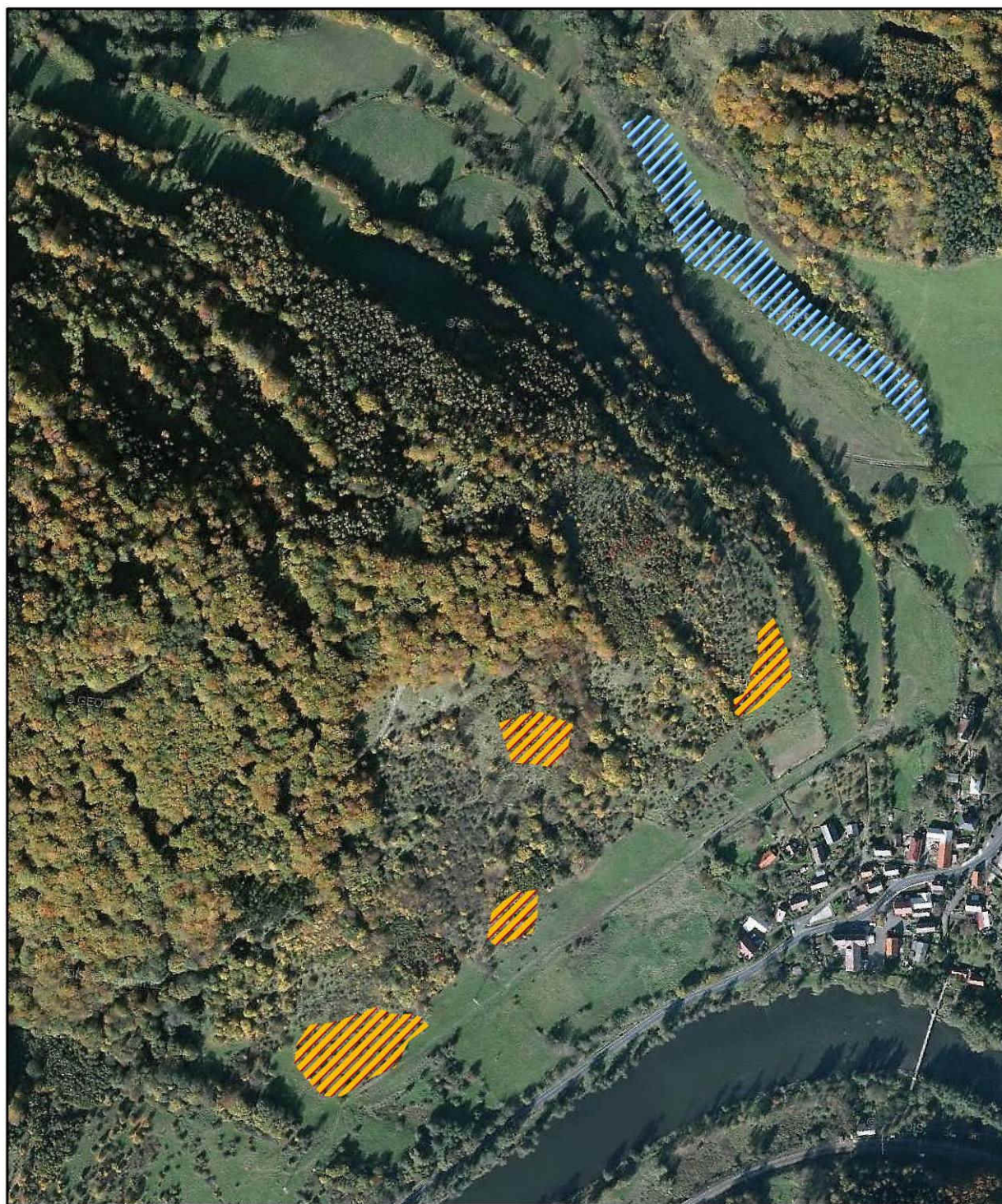
- řídkce roztroušený výskyt na okrajích cest a v řídkších porostech typu pastvin – hlavně na západ od Boče

Kruštík širokolistý (*Epipactis helleborine*) :

v Červeném seznamu cévnatých rostlin ČR uváděn mezi vzácnějšími taxony vyžadujícími pozornost (kategorie C4a) ;

- roztroušený výskyt (mnoho desítek ex.) na okrajích bučin nad pastvinami

Příl 2

Schematický zakres stanovišť
významnějších pro hnízdící druhy ptáků

0 75 150 300 metrů